

LLENGUA CATALANA: PAQUET D'ACTIVITATS DE LECTOESCRITURA, BASAT EN LA TEMÀTICA "LES PECES DE ROBA DE L'HIVERN"

CRITERIS D'APLICACIÓ

És un paquet de lectoescriptura pensat per als nens i les nenes de finals d'Infantil i començaments del Cicle Inicial de Primària. Les activitats es poden realitzar, doncs, tant en lletra pal com en la lligada (s'adjunta – a la carpeta *Complements* - una font anomenada escolar.ttf, per instal·lar-la, que dóna la lligada amb lletra majúscula tipus arial, que creiem més adient que la memima.ttf, en la qual les majúscules són una mica estranyes).

Al cercador d'imatges del Google s'han buscat fotos de les diferents peces de roba que es tracten en les activitats, amb l'objectiu de donar més realisme a les imatges amb les quals es treballarà. Hi ha un total de 16 peces de roba d'hivern; crec que el vocabulari que s'aprendrà és força enriquidor. Es treballen, indirectament, els articles, presentats en els missatges finals de les activitats. En les destinades a Infantil (lletra pal) amb els determinats i amb els del Cicle Inicial (lligada) amb els indeterminats.

Els tipus d'activitats que es realitzaran seran els que segueixen, ambdós en les modalitats pal i lligada (com ja s'ha dit abans).

- Veure les imatges (peces de roba) i llegir el nom, així com escoltar-lo en fitxers Wav).
- Lectura i escollir-la entre 4 opcions (activitats d'associació). Les peces de roba es mostren en 4 sèries de 4 peces i a l'acabament de cada sèrie es presenten les 4 imatges alhora i s'han de relacionar amb el seu nom, com una activitat de resum final del treballat fins ara.
- Confegir les síl·labes de cada peça de roba. En fer-ho correctament surt la peça completa al missatge final, junt amb el nombre de síl·labes. Activitat de puzzle.
- Assenyalar la síl·laba tònica. Activitat d'associació.
- Confegir els noms de les peces de roba amb totes les seves lletres que la formen. Activitat de puzzle.
- Activitat de text d'omplir forats en els noms de les diferents peces, on falta un cert nombre de grafies.
- Activitats de text d'escriptura de tot el nom de la peça de roba.

Hi ha un seguit de menús que porten al treball, primer a escollir entre pal o lligada, i dins d'aquest, a cadascuna de les modalitats d'activitats esmentades. En acabar cada sèrie (paquet) tornarem al menú per poder escollir si seguir endavant amb el següent paquet, entenent que les modalitats esmentades segueixen un criteri (més o menys discutible) de dificultat progressiva.

- Els objectius i continguts que es plantegen a continuació hi són només a nivell de proposta, par la qual cosa el/la docent pot escollir els que més li puguin interessar per al treball que s'hagi plantejat, fins i tot n'hi pot afegir i treure. És doncs una proposta oberta a les necessitats i gustos de cadascú.

Fonts bibliogràfiques:

Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament. 1992. *Curriculum Educació Primària*.
Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament. 1992. *Curriculum Educació Infantil*

EDUCACIÓ INFANTIL

PROPOSTA D'OBJECTIUS REFERENCIALS I CONTINGUTS

OBJECTIUS I CONTINGUTS

Referits a Procediments

1.- Comprensió oral de missatges emesos en contextos significatius per persones o mitjans de comunicació.

Discriminació auditiva i anàlisi de sons.

- Integrar els processos bàsics relacionats amb l'anàlisi de sons: escoltar, identificar, reconèixer, reproduir, aparellar, comparar, ordenar.
- Identificar els sons vocàlics i els seus trets distintius en paraules conegudes.
- Diferenciar, de manera correcta, els fonemes propis de la llengua vehicular i d'aprenentatge.

Associació d'informacions amb experiències anteriors, en situacions semblants i/o diferents.

- Relacionar les noves informacions amb d'altres ja conegudes.

Reconeixement progressiu de variacions morfològiques i termes que estableixin referències de lloc, temps, persona, gènere i nombre.

- Adonar-se de la correcció o incorrecció de la forma de les paraules, segons el gènere i el nombre.
- Mostrar progrés en la comprensió dels mecanismes de concordança: nombre, gènere i persona.
- progressar en la comprensió dels determinants.

3.- Memorització de fets i situacions relacionades amb contextos significatius.

Retenció d'informacions concretes.

- Recordar objectes vistos anteriorment.

Evocació d'informacions mitjançant l'associació sensorial i/o conceptual.

- Memoritzar noms d'objectes, relacionant-los adequadament per les qualitats perceptibles i les característiques funcionals.

4.- Adquisició de vocabulari en contextos significatius.

Ampliació de paraules noves relacionades amb els camps d'experiència.

- Mostrar haver augmentat el vocabulari referit al propi camp d'experiència.

5.- Iniciació al llenguatge escrit.

Percepció, imaginació sensorial i representació mental.

- Relacionar, intuïtivament, els llenguatges oral i escrit.
- Exercitar la percepció a partir de l'observació d'imatges.
- Utilitzar la memòria visual, la percepció en l'espai i el temps i la representació mental dels objectes.

- Imaginar i expressar qualitats sensorials a través de la lectura d'imatges.
- Anàlisi i reproducció de sons i fonemes propis de la llengua d'aprenentatge.
- Associació d'alguns elements de la tira fònica amb la seva transcripció gràfica.

Referits a Fets, Conceptes i Sistemes Conceptuals

1.- Reflexió inicial sobre el llenguatge oral i escrit.

El llenguatge com a instrument per representar la realitat present i/o absent.

- Identificar, mitjançant l'adquisició de vocabulari, que:
 - Cada cosa té un nom, i
 - Els mots designen coses.

El llenguatge com a sistema: reconeixement a partir de la pràctica que hi ha unes regles per a la construcció de paraules i frases.

- Relacionar les combinacions de sons amb la producció de paraules i significats diferents.

Iniciació al llenguatge escrit com a instrument de comunicació i com a instrument per representar la realitat.

- Conèixer els símbols socials més comuns o habituals i el missatge que transmeten.
- Reconèixer que la realitat es pot representar de forma gràfica mitjançant el dibuix, els símbols i els signes.

L'arbitrarietat del signe lingüístic gràfic.

- Adonar-se que el llenguatge escrit és una manera de representar la realitat.
- Adonar-se que el llenguatge escrit respon a una convenció.

Referits a Actituds, Valors i Normes

1.- Participació i adequació comunicativa.

Actituds d'espera, atenció, interès i iniciativa davant de l'expressió i la comunicació.

- Habituar-se a escoltar atentament els altres.
- Interessar-se per comprendre el que diuen els altres.

Interès i expectació pel que diuen els docents.

- Interessar-se per les noves informacions.

Interès pel text escrit.

- Interessar-se per la interpretació del llenguatge escrit.
- Familiaritzar-se amb els moments o llocs on es llegeix.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: CICLE INICIAL

PROPOSTA D'OBJECTIUS REFERENCIALS

Ús i comunicació: llengua escrita

- Interpretar i aplicar les convencions bàsiques del codi escrit: relació so - grafia.
- Recrear-se en la lectura com a font de plaer.
- Manejar paraules per tal d'aconseguir un hàbit ortogràfic i morfològic.
- Distingir elements del text escrit: lletra, paraula.
- Relacionar text – imatge – veu dins de l'entorn.
- Descobrir la llengua escrita com a vehicle de comunicació i com a font d'informació.

Treball sistemàtic: lèxic

- Conèixer i utilitzar el vocabulari d'ús, amb precisió i correcció.
- Tenir curiositat per conèixer els noms de les coses.

Treball sistemàtic: fonètica i ortografia

- Diferenciar i reproduir els sons vocàlics i consonàntics.
- Identificar en textos orals i escrits les vocals i les consonants.
- Relacionar so – grafia.
- Diferenciar les síl·labes àtones i la tònica en mots del vocabulari.
- Identificar les síl·labes que componen una paraula.
- Memoritzar paraules.
- Iniciar-se en les normes ortogràfiques bàsiques: plurals i singulars; articles determinats i indeterminats.
- Saber emprar diversos recursos per comprovar la correcta escriptura de les paraules: contrast, comparació,...

Treball sistemàtic: gramàtica

- Experimentar les possibilitats de les paraules modificant-ne el gènere i el nombre.
- Apreciar el joc lingüístic com a eina per millorar el domini de la llengua.

PROPOSTA DE CONTINGUTS

PROCEDIMENTS	FETS, CONCEPTES I SISTEMES CONCEPTUALS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
--------------	--	---------------------------

Ús i comunicació: llengua parlada

<i>Relació oral – escrit</i>		
– Correspondència s – grafia.		– Esforç en l’audició atenta.

Ús i comunicació: llengua escrita

<i>Comprensió lectora</i>		– Gust per la lectura com a font de plaer.
– Ús d’estratègies i habilitats per a la lectura. – Reconeixement del missatge global de les paraules.	– Elements de la llengua escrita: lletra i paraula. – Text – imatge – veu, relacionats amb el medi proper.	
<i>Relació text imatge</i>		
– Identificació de diferents codis comunicatius, relacionats amb el medi.		

Treball sistemàtic: lèxic

– Utilització correcta del vocabulari propi de l’edat i del context més proper.	– Contingut semàntic de les paraules pròpies de l’entorn més proper.	– Curiositat per ampliar el vocabulari i conèixer el significat de les paraules. – Gust per la participació en el joc lingüístic.
---	--	--

Treball sistemàtic: fonètica – ortografia

– Discriminació i reproducció de sons consonàntics i vocàlics.	– Vocal, consonant, síl·laba, paraula.	– Actitud positiva per assolir una pronúncia correcta. – Gust per la participació en el joc lingüístic.
– Separació sil·làbica.		
– Relació grafia – so dins la paraula.		
– Reconeixement de la síl·laba tònica en mots del vocabulari bàsic.		
– Memorització visual de mots.		
– Inici en les normes ortogràfiques bàsiques: plurals (_s, _es), articles		

(determinats, indeterminats). – Dígrafs: ny, ll, rr, qu, gua. – Grups: br, tj. – Ús de diversos recursos per comprovar la correcta escriptura de les paraules.		
--	--	--

Treball sistemàtic: gramàtica

– Establiment de la concordança: gènere i nombre.		– Interès pel joc lingüístic.
---	--	-------------------------------

Ramon Martí Montesa

rmarti22@pie.xtec.es

11 – 04 - 2004